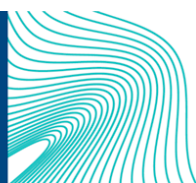


# Rintamaveteraanien kuntoutuksen ohjekirje hyvinvointialueille vuodelle 2023



## Sisällys

1	Kuntoutukseen oikeutetut.....	3
2	Hyvinvointialue rintamaveteraanien kuntoutuksen järjestäjänä.....	3
3	Jaettavissa oleva määräraha ja sen maksaminen vuonna 2023.....	4
3.1	Määrärahojen käyttö.....	4
3.2	Selvitys vuoden 2023 määrärahan käytöstä .....	4
3.3	Lisämäärärahakysely vuodelle 2023.....	4
3.4	Käyttämättä jääneen määrärahan palauttaminen .....	5
4	Kuntoutus.....	5
4.1	Kuntoutuksen järjestämisen yleiset periaatteet ja käytännöt.....	5
4.2	Laitoskuntoutuksen järjestäminen.....	5
4.2.1	Laitoskuntoutusjakson pituus.....	6
4.2.2	Aviopoluisen laitoskuntoutus .....	6
4.3	Päiväkuntoutuksen järjestäminen .....	7
4.3.1	Aviopoluisen päiväkuntoutus .....	7
4.3.2	Päiväkuntoutusjakson pituus .....	7
4.4	Avokuntoutuksen järjestäminen .....	7
4.4.1	Avokuntoutusjakson pituus .....	8
4.5	Tuetun kotona kuntoutumisen järjestäminen .....	8
4.6	Kuntoutukseen hakeminen .....	8
4.6.1	Hakemus.....	8
4.6.2	Lääkärinlausunto .....	8
4.7	Kuntoutukseen ohjaaminen .....	9
4.8	Matkakustannusten korvaaminen .....	9
4.9	Muutoksenhaku .....	9
5	Lisätietoja.....	10
6	Kuntoutusmuodot ja jaksot .....	11
7	Tärkeät päivämäärät 2023 .....	12



## 1 Kuntoutukseen oikeutetut

Kuntoutukseen oikeutetun rintamaveteraanin tulee olla Suomessa asuva vuosien 1939–1945 sotiin osallistunut rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaava rintamaveteraani. Rintamaveteraanin, jolla ei ole pysyvää asuinpaikkaa Suomessa, on haettava kuntoutusta suoraan Valtiokonttorista.

Rintamaveteraanin aviopuoliso voi osallistua laitospäiväkuntoutukseen samanaikaisesti rintamaveteraanin kanssa samassa kuntoutuslaitoksessa. Samoin aviopuoliso voi osallistua päiväkuntoutukseen yhdessä rintamaveteraanin kanssa.

Rintamaveteraaneille tarkoitettua kuntoutusta ei ole oikeus saada rintamaveteraanilla, jolla on oikeus saada vahingon tai ammattitaudin perusteella kuntoutusta sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (460/2016), työtapa- turma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapa- turma- ja ammattitautilain (873/2015) tai näitä vastaavan aikaisemman lain nojalla. Kuntoutukseen hakevan mahdollisuudet saada kuntoutusta näiden lakien perusteella on selvitettävä.

Sotainvalidit, joiden sotilasvammalain mukainen työkyvyttömyysaste on 10 prosenttia tai enemmän saavat vastaavat edut sotilasvammalain nojalla. Siksi he eivät voi saada rintamaveteraaneille tarkoitettua kuntoutusta.

Kansaneläkelaitos luovuttaa hyvinvointialueille rintamalisän saajien nimet ja henkilötunnukset vuosittain maksutta. Hyvinvointialue voi hyödyntää tietoa tiedottamalla kuntoutuksen piiriin pääsemisestä ([Rintamasotilaseläkelaki](#) (19 § 11.4.2014/322). [1.1.2023 alkaen KELA ei enää lähetä listoja, vaan kunnat ja hyvinvointialueet pääsevät tarkistamaan tiedot KELAn asiointipalvelusta \[Etuustie- topalvelu Kelmu\]\(#\).](#)

## 2 Hyvinvointialue rintamaveteraanien kuntoutuksen järjestäjänä

Rintamaveteraanien kuntoutus perustuu [lakiin](#) rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja asetukseen rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1348/1988).

Valtio myöntää vuosittain rintamaveteraanien kuntoutukseen määrärahan, jolla hyvinvointialueiden/kunnan ja kuntayhtymän (myöhemmin hyvinvointialueiden) on määrä järjestää oman hyvinvointialueen rintamaveteraaneille kuntoutusta.

On tärkeää, että hyvinvointialueet ovat aktiivisesti yhteydessä rintamaveteraaneihin ja tarjoavat heidän tarpeensa mukaiset kuntoutukset, jotta määräraha tulee tehokkaasti ja täysimääräisesti käytetyksi rintamaveteraanien hyväksi.

Tämän ohjekirjeen tarkoituksena on ohjata hyvinvointialueita järjestämään määrärahan käyttötarkoitusta vastaavat kuntoutukset niihin oikeutetuille rintamaveteraaneille. [Sisällöltään edellisen vuoden kuntaohjekirjeeseen verrattuna muuttuneet kohdat ovat sinisellä tekstillä](#). Rintamaveteraanien kotona asumista tukevista palveluista on hyvinvointialueille erillinen ohje.



Ohjekirjeet löytyvät Valtiokonttorin kotisivuilta: <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/rintamaveteraanien-palvelut/#ohjeita-kunnille>

### 3 Jaettavissa oleva määräraha ja sen maksaminen vuonna 2023

Valtiokonttori maksaa hyvinvointialueille kuntoutusmäärärahaa 10 miljoonaa euroa. Määräraha maksetaan rintamaveteraanien kuntoutuslain mukaisesti ennakona neljännesvuosittain (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa) yhtä suurina erinä.

Määrärahojen jako perustuu hyvinvointialueella asuvien kuntoutukseen oikeutettujen rintamaveteraanien lukumäärään.

#### 3.1 Määrärahojen käyttö

Valtiokonttori jakaa määrärahat erikseen kuntoutukseen ja kotona asumista tukeviin palveluihin.

Päätökset vuoden 2023 määrärahoilla maksettavista kuntoutuksista tulee tehdä 31.12.2023 mennessä. [Vuoden 2023 puolella tehtyjen päätösten perusteella kuntoutuskustannuksia on mahdollista maksaa 31.3.2024 asti](#). Jos kuntoutuspäätöksen saanut rintamaveteraani ei voi käyttää kuntoutusta kuoleman johdosta tai muusta syystä niin maksusitoumuksen voi käyttää jonkun toisen rintamaveteraanin hyväksi.

[Jos määrärahaa riittää, veteraanille voidaan antaa maksusitoumus maksimimäärä pitempään kuntoutukseen lääkärin katsoessa sen tarpeelliseksi. Puolison kohdalla tämä ei ole mahdollista. Jos kaikki halukkaat ovat päässeet jo kuntoutukseen ja määrärahaa on vielä jäljellä, voidaan myöntää lisää kuntoutusta sitä tarvitseville.](#)

#### 3.2 Selvitys vuoden 2023 määrärahan käytöstä

[Määrärahojen käytöstä tulee tehdä selvitys Valtiokonttoriin viimeistään 30.4.2024. Selvityslomake lähetetään tammikuussa 2024 hyvinvointialueen yhteyshenkilön sähköpostiin.](#)

**Kuntoutuksen selvityksessä** tulee ilmoittaa kuntoutusmuodoittain kuntoutusta saaneiden rintamaveteraanien lukumäärät, kuntoutusjaksojen pituudet, hoitopäivien/-kertojen määrät sekä käytetyt määrärahat. Käytetyt määrärahat ilmoitetaan bruttosummina (arvonlisäveroineen).

Lisäksi selvityksissä kysytään syytä, jos määrärahaa on jäänyt käyttämättä.

#### 3.3 Lisämäärärahakysely vuodelle 2023

Kyselyt kuntoutuksen lisämäärärahan tarpeesta lähetetään hyvinvointialueen yhteyshenkilön sähköpostiin toukokuussa 2023. Lisämäärärahakyselyihin tulee vastata Valtiokonttoriin viimeistään 31.5.2023.



Mahdolliset lisämäärärahat jaetaan vain niille hyvinvointialueille, jotka ovat ilmoittaneet lisämäärärahan tarpeesta määräaikaan mennessä.

### 3.4 Käyttämättä jääneen määrärahan palauttaminen

Jos hyvinvointialueelta jää käyttämättä vuoden 2023 määrärahaa 5 euroa tai enemmän, on se **palautettava viimeistään 15.5.2024** Valtiokonttorin tilille.

Danske FI34 8129 9710 0096 63 tai  
Nordea FI07 1804 3000 0169 23

## 4 Kuntoutus

### 4.1 Kuntoutuksen järjestämisen yleiset periaatteet ja käytännöt

Kuntoutuksen tarkoituksena on rintamaveteraanin toimintakyvyn edistäminen ja säilyttäminen niin, että hän selviytyy mahdollisimman pitkään itsenäisesti jokapäiväisistä toiminnoistaan. Kuntoutuksen tulee olla säännöllistä ja suunnitelmallista. Tavoitteena on, että rintamaveteraanit saavat kuntoutusta säännöllisesti vuosittain.

Rintamaveteraanien ikääntyessä tarve palveluohjaukselle lisääntyy. Rintamaveteraaneille nimetty hyvinvointialueen palveluohjaaja tai veteraanineuvoja ohjaa ja opastaa rintamaveteraania kaikissa hänen palvelukokonaisuuteensa liittyvissä asioissa ja auttaa saamaan tarvittavan kuntoutuksen.

**Kuntoutuksen tulee perustua palvelutarpeen kartoittamiseen. Toimintakykyä arvioitaessa mukana voivat olla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö, rintamaveteraanille nimetty vastuuhenkilö/palveluneuvoja, asiakas ja mahdollisuuksien mukaan lähiomainen.**

Rintamaveteraanien kuntoutus voidaan toteuttaa laituskuntoutuksena, päiväkuntoutuksena tai avokuntoutuksena. Päivä- tai muu avokuntoutus on ensisijainen kuntoutusmuoto silloin, kun se on kuntoutuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista. Rintamaveteraanille voidaan myös toteuttaa monimuotoinen kuntoutus esim. laitos- ja/tai avokuntoutuksena asetuksen ja määrärahan sallimissa rajoissa. Myös laitoshoidossa ja perhehoidossa asuvalla veteraanilla on oikeus saada edellä mainittua kuntoutusta.

Kuntoutuksen lisäksi voidaan antaa jalkahoitoa enintään kolme kertaa vuodessa.

Rintamaveteraanille ja hänen puolisolleen ei aiheudu kuntoutuksesta kustannuksia. Hyvinvointialue maksaa rintamaveteraanin kuntoutuskustannukset ja Kansaneläkelaitos korvaa kuntoutusmatkoista aiheutuvat kulut kokonaisuudessaan. **Taksia käytettäessä se on tilattava Kelan alueellisesta palvelunumerosta.**

### 4.2 Laituskuntoutuksen järjestäminen

Laituskuntoutuksella tarkoitetaan laitoksessa vietettyä kuntoutusjaksoa, johon kuuluu kuntoutuksen lisäksi majoitus ja täysihoito.



Valtiokonttori on kilpailuttanut rintamaveteraanien **laitoskuntoutuksen** palveluntuottajat. Hyvinvointialueen tulee laitoskuntoutusta järjestäessään käyttää Valtiokonttorin sopimustoimittajia. Hyvinvointialue voi myös vaihtoehtoisesti järjestää kuntoutuksen omissa terveyskeskuksissaan tai erikoissairaanhoidon palveluyksiköissä.

Hyvinvointialueen tulee noudattaa Valtiokonttorin ja sopimustoimittajan välisissä palvelusopimuksissa sovittuja hintoja ([Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 7 § 2](#)). Hoitopäivähinnat ovat Valtiokonttorin kotisivuilla: [https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/korvaus-ja-vahinkopalvelut/rintamaveteraanien-palvelut/#ohjeita-kunnille\\_ohjekirjeet](https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/korvaus-ja-vahinkopalvelut/rintamaveteraanien-palvelut/#ohjeita-kunnille_ohjekirjeet).

Hyvinvointialueet voivat veloittaa terveyskeskuksessa tai erikoissairaanhoidon toimintayksikössä järjestetystä kuntoutuksesta aiheutuvat kustannukset [terveydenhuoltolain](#) (1326/2010) 58 §:n mukaisesti. Hyvinvointialueen terveyskeskukselle suoritettavaa korvausta laskettaessa palvelujen käyttäjiltä perittäviä asiakasmaksuja ei lueta korvauksesta vähennettäväksi toimintatuloksi ([Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 7 § 1](#)).

Laitoskuntoutuksen sisältö on määritelty laitoskuntoutuksen laatuvaatimuksissa. Valtiokonttori ja palveluntuottaja ovat sopineet tarjouskilpailun yhteydessä yksityiskohtaisesti rintamaveteraanien kuntoutuksen sisällöstä.

#### 4.2.1 Laitoskuntoutusjakson pituus

Laitoskuntoutusjakson pituus on pääsääntöisesti 10 vuorokautta. Kuntoutusjakson pituus on aina enintään 10 vuorokautta, kun kyseessä on toimintakykyluokan 3 rintamaveteraani. Kuntoutusjakson voi myös jaksottaa.

Kuntoutusjakso voi kuitenkin olla myös pidempi, jos rintamaveteraanin toimintakyky on sairauden tai vamman aiheuttaman häiriön vuoksi alentunut niin, että rintamaveteraanin toimintakykyluokka on 1 tai 2 ja kuntoutuksen tavoitteiden kannalta pidempi kuntoutusjakso on perusteltu. Tällöin kuntoutusjakson pituus on enintään neljä viikkoa.

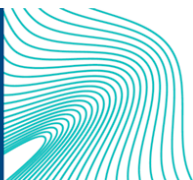
#### 4.2.2 Aviopuolison laitoskuntoutus

Rintamaveteraanin aviopuolisolla on mahdollisuus osallistua puolisonsa kanssa laitoskuntoutukseen. Aviopuolisoiden kuntoutusjaksot tulee toteuttaa samanaikaisesti samassa kuntoutuslaitoksessa. Samanaikaisen kuntoutusjakson tavoitteena on parantaa rintamaveteraanin kuntoutuksen tuloksellisuutta sekä edistää rintamaveteraanin kotona selviytymistä muun muassa tukemalla hoitavan aviopuolison jaksamista. Aviopuolison osallistuminen ei lyhennä rintamaveteraanin laitoskuntoutusjaksoa.

Aviopuolison kuntoutusjakson pituus on 3 toimintakykyluokan rintamaveteraanilla pääsääntöisesti enintään 10 vuorokautta. Aviopuolisoiden kuntoutusjaksojen pituudet ovat pääsääntöisesti yhtä pitkät.

Kuitenkin jos 1 ja 2 toimintakykyluokan rintamaveteraanin kuntoutusjakso on kahdesta neljään viikkoa, aviopuolison kuntoutusjakson pituus voi olla enintään 14 vuorokautta.

Aviopuolison kuntoutusjakso ei saa olla pidempi kuin rintamaveteraanin.



### 4.3 Päiväkuntoutuksen järjestäminen

Päiväkuntoutuksella tarkoitetaan kuntoutusta, johon sisältyy yksilöhoitojen lisäksi ryhmätoimintaa sekä kuntoutuspäivän aikana tarjotut ateriat. Päiväkuntoutuksessa kuntoutuja yöpyy kotonaan.

Hyvinvointialueet sopivat päiväkuntoutuksen hoitopäivähinnasta yhdessä palveluntuottajan kanssa, sillä päiväkuntoutuksen hoitopäivähintaa ei ole Valtiokonttorin toimesta kilpailutettu.

Päiväkuntoutusta voidaan toteuttaa esimerkiksi terveyskeskuksissa, sairaaloissa, palvelu- ja päiväkeskuksissa tai kuntoutuslaitoksissa.

Päiväkuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset korvataan hyvinvointialueelle rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun asetuksen 4 §:n mukaisesti.

#### 4.3.1 Aviopuolison päiväkuntoutus

Aviopuolisolla on mahdollisuus osallistua yhdessä rintamaveteraanin kanssa myös päiväkuntoutukseen. Aviopuolisoiden kuntoutusjaksot tulee toteuttaa samanaikaisesti samassa kuntoutuslaitoksessa.

#### 4.3.2 Päiväkuntoutusjakson pituus

Rintamaveteraanin ja hänen puolisonsa yhteisen päiväkuntoutusjakson pituus on pääsääntöisesti enintään 10 päivää. Kuntoutusjakson pituus on aina enintään 10 vuorokautta, kun kyseessä on toimintakykyluokan 3 rintamaveteraani.

Niissä tapauksissa, joissa rintamaveteraanilla oleva vamma tai sairaus haittaa toimintakykyä niin, että rintamaveteraanin toimintakykyluokka on 1 tai 2, voidaan päiväkuntoutusta antaa 28 päivää (~~lain 2 § 3 momentti~~). Puolisolla on silloin oikeus osallistua näihin 28 päivään.

### 4.4 Avokuntoutuksen järjestäminen

Avokuntoutuksen toimintamuotoja ovat erilaiset terapiat esimerkiksi fysioterapia, toimintaterapia, hieronta tai muu yksilölliseen tarpeeseen perustuva terapia tai psykososiaalinen tuki, esimerkiksi yksilöllinen keskustelutuki tai toiminnallinen tuki. Avokuntoutus voidaan toteuttaa myös ryhmäkuntoutuksena.

Avokuntoutusta voidaan toteuttaa esimerkiksi terveyskeskuksissa, sairaaloissa, tehostetussa palveluasumisissa, palvelu- ja päiväkeskuksissa, kuntoutuslaitoksissa tai hankkia se [yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain](#) (152/90) 2 §:ssä tarkoitetulta palvelun tuottajalta tai itsenäiseltä ammatinharjoittajalta.

Avokuntoutus on mahdollista toteuttaa myös rintamaveteraanin kotona (kotikuntoutus), jos se on hänen terveydentilansa vuoksi tarpeen. **Kotikuntoutuksella** tarkoitetaan kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa, kuten palvelutalossa, tehostetussa palveluasumisessa tai laitoshoidossa annettavaa avokuntoutusta.

Avokuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset korvataan hyvinvointialueelle rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun asetuksen 4 §:n mukaisesti.

Aviopuolisoilla ei ole oikeutta avokuntoutukseen.



#### 4.4.1 Avokuntoutusjakson pituus

Rintamaveteraanin avokuntoutuskertojen määrä on pääsääntöisesti 20 käyntikertaa kalenterivuodessa. Toimintakykyluokan 3 rintamaveteraani voi saada enintään 20 käyntikertaa vuodessa. Avokuntoutus voidaan toteuttaa esimerkiksi 2 x 10 hoitokerran sarjoina.

Jos rintamaveteraanin toimintakykyluokka on 1 tai 2, voidaan avokuntoutuskertoja myöntää enintään 30 käyntikertaa kalenterivuodessa.

### 4.5 Tuetun kotona kuntoutumisen järjestäminen

Tuettua kotona kuntoutumista voidaan antaa sekä kuntoutuksena että kotona asumista tukevana palveluna. Käytetäänkö kuntoutusmäärärahaa vai kotona asumista tukevien palvelujen määrärahaa riippuu rintamaveteraanin tarpeesta ja toteuttaako sitä sosiaali- vai terveydenhuolto. On suositeltavaa, että tilanteessa, jossa veteraanit eivät enää jaksaa lähteä kodin ulkopuolelle kuntoutukseen, hyvinvointialue järjestää entistä enemmän tuettua kotona kuntoutumista.

Rintamaveteraanin tuettu kotona kuntoutuminen voi olla ennaltaehkäisevää, toimintakykyä ylläpitävää, kotona tai palvelutalossa selviytymistä tukevaa toimintaa. Toimintakyvyn arviointi toteutetaan omassa asuinympäristössä. Tällöin nousevat veteraanin selviytymisen haasteet päivittäisissä toiminnoissa selkeämmin esille.

Kotikäyntien sisältö muokkautuu veteraanin tarpeiden ja yhdessä asetettujen tavoitteiden mukaan niin, että hänen toimintakykynsä eri osa-alueet otetaan huomioon kokonaisvaltaisesti. Olennaista on, että kuntoutus- ja palvelusuunnitelmasa yhdistyvät kuntoutus ja kotona asumista tukevat palvelut. Toimintakykyä arvioidessa mukana ovat sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö, veteraanille nimetty vastuuhenkilö/palveluneuvoja, asiakas ja mahdollisuuksien mukaan lähiomainen.

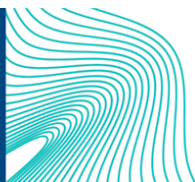
### 4.6 Kuntoutukseen hakeminen

#### 4.6.1 Hakemus

Kuntoutushakemuksen tekee rintamaveteraani tai hänen valtuuttamansa, myös aviopuolison kuntoutuksen osalta. Kirjallisen aloitteen kuntoutukseen voi tehdä rintamaveteraanin puolesta myös omainen tai sosiaali- ja terveysviranomainen.

#### 4.6.2 Lääkärintausunto

Kuntoutukseen pääsemiseen riittää rintamaveteraanin palvelutarpeen arviointi. Lääkärintausunto tulee hankkia, jos rintamaveteraanin terveydentila sitä vaatii tai toimintakykyluokkaa ei ole määriteltä tai se joudutaan määrittelemään uudelleen.





#### 4.7 Kuntoutukseen ohjaaminen

Päätöksen rintamaveteraanin kuntoutukseen hyväksymisestä tekee rintamaveteraanin hyvinvointialueen toimivaltainen toimielin tai viranhaltija.

Kuntoutuksesta päätettäessä tulee ottaa huomioon rintamaveteraanin ja mahdollisesti mukaan lähtevän aviopuolison terveydentila, kuntoutusta antavan toimintayksikön toiminnan laatu sekä maantieteelliset, kielelliset ja muut olosuhteet. Ensisijaisesti on pyrittävä käyttämään lähimpiä soveltuvia kuntoutuslaitoksia. Lääketieteellisistä, kielellisistä tai muusta perustellusta syystä voidaan rintamaveteraani kuitenkin lähettää myös muuhun kuntoutuslaitokseen Suomessa.

**Tarvittaessa rintamaveteraani voi käyttää eri kuntoutusmuotoja ja saada lisää kuntoutuskertoja, jos määrärahaa riittää ja kaikki halukkaat ovat jo kerran päässeet tarpeensa mukaiseen kuntoutukseen.**

#### 4.8 Matkakustannusten korvaaminen

Kansaneläkelaitos (Kela) maksaa kuntoutettavalle ja hänen kanssaan kuntoutuksessa olleelle aviopuolisolle matkasta aiheutuneet tarpeelliset matkakustannukset kokonaisuudessaan siihen kuntoutuslaitokseen, jossa he ovat olleet kuntoutuksessa. Kela korvaa kuntoutuksesta aiheutuneet matkakustannukset halvinta matkustustapaa käyttäen.

Sairausvakuutuslain mukaisen matkakorvauksen lisäksi Kela maksaa avokuntoutuksessa olleille myös omavastuuosuuden ja sitä pienemmät matkakulut kokonaan. On mahdollista, että Kela ei korvaa hieronnasta aiheutuvia matkakuluja.

Rintamaveteraanin on matkakorvausta hakiessaan esitettävä Kelalle hyvinvointialueen antama kuntoutusmaksusitoumus tai hyväksymispäätöksen kopio sekä selvitys kuntoutukseen osallistumisesta. Selvitys kuntoutukseen osallistumisesta voidaan antaa esimerkiksi Kelan lomakkeella.

Kela maksaa laitoshoidossa olevan rintamaveteraanin matkakustannukset kuntoutuslaitokseen ja takaisin hoitolaitokseen. Samoin menetellään, jos laitostuntoutuksessa oleva rintamaveteraani siirretään kesken kuntoutusjakson sairaalahoitoon. Valtiokonttori korvaa nämä matkakustannukset kokonaan Kelalle, koska sairausvakuutuslain mukaan laitoshoidossa olevalle henkilölle ei korvata mitään sairauden tai vamman hoidon aiheuttamia kustannuksia. Jos julkisesta laitoshoidosta kuntoutukseen lähetetty rintamaveteraani palaa kuntoutuslaitoksesta suoraan kotiin, korvaa Valtiokonttori kotimatkan Kelalle.

Taksia käytettäessä se on aina tilattava Kelan alueellisesta palvelunumerosta. Kela ei muuten korvaa matkakuluja. Jos Kela ei maksa korvausta, voi hyvinvointialue maksaa sen rintamaveteraanille näistä määrärahoista.

#### 4.9 Muutoksenhaku

Valtiokonttorin, hyvinvointialueen asianomaisen toimielimen ja Kelan päätöksiin ei voi hakea muutosta valittamalla. Muutosta saa kuitenkin hakea tapauksessa, jossa matkakustannuksiin annettu korvaus on määrätty palautettavaksi asiakkaan antamien virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen perusteella (Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 10 § 3 ja 13 §).



Jos asia on siirretty hyvinvointialueen viranhaltijan päätettäväksi, viranhaltijan on saatettava asia asianomaisen toimielimen ratkaistavaksi, jos päätökseen tyytymättömän 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan sitä vaatii. Päätökseen on liitettävä ohje, josta ilmenee, miten päätökseen tyytymättömän on meneteltävä asian saattamiseksi asianomaisen toimielimen käsiteltäväksi (Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 13 §).

## 5 Lisätietoja

[rintamaveteraanit@valtiokonttori.fi](mailto:rintamaveteraanit@valtiokonttori.fi)

Merja Längman, puh. 0295 50 3239, [merja.langman@valtiokonttori.fi](mailto:merja.langman@valtiokonttori.fi)

Anne Sirén, puh. 0295 50 3248, [anne.siren@valtiokonttori.fi](mailto:anne.siren@valtiokonttori.fi)

Apulaisjohtaja

Hanna Koskinen

Palvelupäällikkö

Tiina Kyttälä



## 6 Kuntoutusmuodot ja jaksot

Rintamaveteraanille voidaan antaa kalenterivuodessa laituskuntoutusta seuraavasti:

**Päivä – ja avokuntoutusta voidaan antaa rintamaveteraanille seuraavasti:**

Laituskuntoutus (toimintakykyluokka III)	Enintään 10 vuorokautta kalenterivuodessa
Laituskuntoutus rintamaveteraanille, (toimintakykyluokka I tai II)	2–4 viikkoa kalenterivuodessa, jos se on kuntoutuksen tavoitteiden kannalta perusteltua.
Päiväkuntoutusta III-toimintakykyluokan rintamaveteraanille	Enintään 10 päivää kalenterivuodessa
Päiväkuntoutusta I - ja II-toimintakykyluokan rintamaveteraanille	Enintään 28 päivää kalenterivuodessa
Muuta avokuntoutusta III-toimintakykyluokan rintamaveteraanille	Enintään 20 käyntikertaa kalenterivuodessa
Muuta avokuntoutusta I - ja II-toimintakykyluokan rintamaveteraanille	Enintään 30 käyntikertaa kalenterivuodessa

**Avokuntoutus voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti:**

Toimintakykyluokkaan III kuuluva rintamaveteraani	Avokuntoutus 2 x 10 hoitokerran sarjaa
Toimintakykyluokkaan I tai II kuuluva rintamaveteraani	Avokuntoutus 3 x 10 tai 2 x 15 hoitokerran sarjaa

### Rintamaveteraanin ja aviopuolison laitos- tai päivä kuntoutus

Rintamaveteraanin aviopuolisella on mahdollisuus osallistua puolisonsa kanssa laituskuntoutukseen samassa hoitolaitoksessa seuraavasti:

Toimintakykyluokkaan III kuuluvan rintamaveteraanin aviopuoliso	Samanaikaisesti, samassa kuntoutus- ja hoitolaitoksessa rintamaveteraanin kanssa enintään 10 vrk
Toimintakykyluokkaan I tai II kuuluvan rintamaveteraanin aviopuoliso	Samanaikaisesti, samassa kuntoutus- ja hoitolaitoksessa, rintamaveteraanin kanssa enintään 14 vrk

Rintamaveteraanin aviopuolisella on mahdollisuus osallistua puolisonsa kanssa päivä kuntoutukseen samassa hoitolaitoksessa seuraavasti:

Toimintakykyluokkaan III kuuluvan rintamaveteraanin aviopuoliso	Samanaikaisesti, samassa kuntoutus- ja hoitolaitoksessa rintamaveteraanin kanssa enintään 10 vrk
Toimintakykyluokkaan I tai II kuuluvan rintamaveteraanin aviopuoliso	Samanaikaisesti, samassa kuntoutus- ja hoitolaitoksessa, rintamaveteraanin kanssa enintään 14 vrk

Kuntoutuksien pituudet on säädetty rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetussa asetuksessa

## 7 Tärkeitä päivämäärät 2023

Tammikuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointialue voi tarkistaa rintamalisän saajien nimet ja henkilötunnukset Kelan Kelmu-palvelusta.</li> <li>Selvityslomake vuoden 2022 kuntoutusmäärärahojen käytöstä lähetetään kunnille sähköpostilla.</li> </ul>
Helmikuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Valtiokonttori maksaa kuntoutusmäärärahan 1. ennakon kuun alussa hyvinvointialueille.</li> </ul>
Maaliskuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vuoden 2022 määrärahoilla tehtyjen päätösten kustannusten maksaminen päättyy 31.3.2023.</li> </ul>
Huhtikuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Selvitys vuoden 2022 määrärahojen käytöstä lähetettävä Valtiokonttoriin viimeistään 30.4.2023.</li> </ul>
Toukokuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Valtiokonttori maksaa kuntoutusmäärärahan 2. ennakon toukokuun alussa hyvinvointialueille.</li> <li>Hakemus lisämäärärahojen tarpeesta lähetetään sähköpostilla hyvinvointialueille kuun alussa ja vastaus on lähetettävä Valtiokonttoriin viimeistään 31.5.2023. Mahdollisten lisämäärärahojen maksupäivä selviää myöhemmin.</li> <li>Kunnan vuodelta 2022 käyttämättä jääneiden määrärahojen palautus Valtiokonttoriin viimeistään 15.5.2023.</li> </ul>
Kesäkuu	
Heinäkuu	
Elokuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Valtiokonttori maksaa kuntoutusmäärärahan 3. ennakon kuun alussa hyvinvointialueille.</li> </ul>
Syyskuu	
Lokakuu	
Marraskuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Valtiokonttori maksaa kuntoutusmäärärahan 4. ennakon kuun alussa hyvinvointialueille.</li> </ul>
Joulukuu	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointialueiden on tehtävä vuoden 2023 määrärahoilla kuntoutuspäätökset viimeistään 31.12.2023.</li> </ul>

